

Propositionen 2000/01:57 Sammanhållen rovdjurspolitik

(Utdrag och kommentarer.)

Till grund för propositionen ”En sammanhållen rovdjurspolitik” som den dåvarande regeringen överlämnade till riksdagen den 20 december 2000 och som antogs i riksdagen 2001, låg den så kallade ”Rovdjursutredningen”. En utredning som tillsattes av Miljödepartementets dåvarande chef Kjell Larsson på uppdrag av regeringen. Utredare blev generalsekreterare Sören Ekström, med uppdraget att överlämna ett förslag till sammanhållen rovdjurspolitik med hänsyn till de biologiska, jaktliga och näringsmässiga frågorna.

En analys av propositionen, som låg till grund för riksdagsbeslutet om rovdjurspolitiken 2001, visar på många tveksamma och till vissa delar rent felaktiga bedömningar och slutsatser, vilket i praktiken fått oacceptabla konsekvenser för såväl rovdjur som människor. Det finns många punkter i propositionen, vars utformning borde förklaras.

Det mest grundläggande felet med denna proposition och med hela rovdjurspolitiken, är att se varje rovdjursart var för sig. Det borde vara uppenbart att det är det totala predationstrycket, alla rovdjursarter inräknade, som bestämmer möjligt rovdjursantal. De totala konsekvenserna för mänsklig verksamhet inom en region, alla rovdjursarter inräknade, ställt emot rimliga mänskliga levnadsvillkor. Det måste vara ett i grunden felaktigt synsätt att först utgå ifrån rovdjuren, för att sedan anpassa omkringliggande intressen till dem.

Det skulle vara betydligt angelägnare med en utredning som rekommenderar vilka klövviltstammar som landet ska ha, som bestämmer vad som krävs för att människor på landsbygden ska kunna behålla sin livskvalitet och rimliga ekonomiska och sociala levnadsvillkor. För det är ju svaren på dessa frågeställningar som bestämmer i vilken omfattning vi kan ha rovdjur.

Beslutet har fram till dags dato vållat så stora sprickor i den svenska samhällskroppen att de inte går att reparera med annat än ett upprivande av beslutet från 2001 och skapande av en ny rovdjurspolitik utifrån de kunskaper och erfarenheter som finns idag.

Hela propositionen kan inte uppfattas som annat än en partsinlägga för rovdjursintressena, där minimal hänsyn tagits till de medborgare som ska leva med rovdjuren.

Nedan följer ett antal exempel från propositionen med kommentarer.

4. Bakgrund och utgångspunkter

4.1 Rovdjuren

ArtDatabanken har i sin senaste lista över hotade arter i Sverige, den s.k. rödlistan, bedömt vargen som akut hotad,.....

Not. Det bedömdes vintern 75/76 att det endast fanns en hanvarg kvar på den skandinaviska halvön. Av detta kan slutsatsen dras att den ursprungliga skandinaviska vargstammen dog ut. Senare forskning har visat att den nuvarande vargstammen, alltså den som idag byggts upp på den skandinaviska halvön, har sitt ursprung i den stora östeuropeiska vargstam, som består av många 10-tusentals individer.

Om det funnits en rest kvar av den ursprungliga skandinaviska vargstammen hade den kunnat benämnas akut hotad, men den nuvarande stammen, som bevisligen är en del av den stora östeuropeiska populationen, kan som art inte benämnas som akut hotad. Detta påstående kan, med beaktande av arten vargs numerär i världen, inte minst i Finland och Östeuropa, inte ses som annat än en vårdslös hantering av fakta.

5. Mål för antal och utbredning

5.2.6 Varg

Utredningens förslag

Stammen tillförsäkras genetiskt utbyte med vargar från Finland.

Skälen för regeringens förslag

För det etappmål som föreslås vill regeringen i likhet med utredningen framhålla vikten av ett genetiskt utbyte med andra vargstammar. Sådant utbyte bör ske på naturlig väg.

4.1 Rovdjuren

Däremot finns det viss osäkerhet om i vilken omfattning de svensk/norska stammarna har kontakt med finska bestånd. Särskilt kontakten mellan det svenska och det finska vargbeståndet verkar för närvarande osäker.

4.1.4 Varg

Vargens exceptionella förmåga att vandra långa sträckor talar för möjligheten till ett visst genetiskt utbyte mellan den skandinaviska och den finsk-ryska stammen. Genetiska undersökningar har dock hittills inte kunnat ge belägg för att någon invandring skett under den senaste 20-årsperioden.

Not. Att den ursprungliga vargstammen i de mellersta och sydliga delarna av den skandinaviska halvön historiskt haft något utbyte med finska eller ryska vargar finns inga vetenskapliga belägg för. I modern tid konstateras att det går flera årtionden mellan varje ny invandring och inga nya gener har på naturlig väg tillförts den vargstam som uppstod 1983 fram till 2007. Alltså sker varginvandring från Finland, i så måtto att vargarna kommer i kontakt med artfränder i mellersta eller södra Skandinavien, nästintill aldrig.

Slutsatsen blir, med hänsyn till detta faktum, att den faktor som i propositionen ansågs vara viktigast för hela propositionens målsättning vad gäller varg, en långsiktigt livskraftig vargstam på den skandinaviska halvön, inte fanns.

Hur kunde politikerna fås att tro på en utveckling som byggde på ett orealistiskt önsketänkande? Hur såg de rådgivande forskarna, som borde ha haft kännedom om det rätta förhållandet, på detta? Hur tänkte de sig att det genetiska utbytet skulle gå till? Såg de redan då sig själva som handelsresande i genbranschen?

4.2 Skador orsakade av rovdjuren

4.2.1 Möten mellan människor och rovdjur

Att även vargar kan döda människor är belagt. Detta har dock inte hänt i modern tid i Sverige. Vargar uppehöll sig förr regelmässigt nära människor eftersom de i stor utsträckning levde på boskap i brist på vilda djur. Förhållandena var följaktligen i många avseenden så annorlunda att en bedömning av riskerna för angrepp i nutid utifrån dessa händelser blir missvisande.

Not. Denna skrivning är ett typexempel på hur politikerna manipulerats av forskare och tjänstemän. Det är självklart att människor i Sverige inte dödas av varg i modern tid! Av den självklara anledningen att det i modern tid inte har funnits varg i bebyggda områden. Denna formulering är en undervärdering av svenska folkets intelligens.

Beträffande vargens val av föda måste frågan ställas vad som händer när antalet vargar stiger och rovdjuren tillsammans med jägarna decimerat de vilda bytesdjuren till att bli en bristvara. Kan inte den situationen då inträffa att vargar ”regelmässigt kommer att uppehålla sig nära människor”? På många platser i landet är detta med närgångna vargar redan idag ett problem.

John Linell, huvudförfattare till rapporten ”**Rädslan för vargen**” erkänner i en skriftväxling med Magnus Hagelstam, Finland 2007-02-02, konspirationen att undanhålla sanningen om vargens natur för våra beslutsfattare och allmänhet:

”1900-talet var en avgörande period för vargen och att få upp den på dagordningen. Det var nödvändigt att spela på folks känslor, fånga uppmärksamheten och sätta tryck på regeringar. Detta agerande blev en fullständig framgång.

Men nu är vi på 2000-talet och fokus har ändrats. Målet är inte längre att rädda vargen från utrotas utan att få folk till att helt enkelt acceptera deras närvaro som en naturlig och väsentlig del av vårt moderna landskap.

Konflikten varg-människa kan inte längre förnekas.

För oss som jobbar med rovdjurens bevarande är det lika dumt som att förneka otrevliga episoder ur mänsklighetens historia som inkvistationen, förintelsen eller Sebrenica. Det finns inget tvivel om att många människor genom historien dödats av varg, av såväl friska som rabiessmittade vargar.” (Källa: Mikael Broo hemsida klicka [här](#))

Detta erkännande kastar en djup skugga över alla inblandade, forskare och tjänstemän, och de borde offentligt få förklara sitt agerande.

Sanningen är ju att det troligen inte finns något område i världen där varg och människa lever i fredlig samvaro.

4.2.2 Skador på ren och andra tamdjur

När det gäller varg är förklaringen förmodligen främst att fårägare i områden med fast vargförekomst numera använder elstängsel som särskilt utvecklats för att förhindra vargangepp. Stängslen har visat sig vara effektiva. Det förekommer inre några skador av varg innanför fungerande elstängsel.

Not. Detta har visat sig vara ett övermodigt konstaterande. Angrepp innanför elstängsel har skett och stängslen förhindrar bevisligen inte vargangepp. Idag har benämningen ändrats till vargavvisande.

4.3 Påverkan på viltstammarna

4.3.1 Älg

För björn är älg ett viktigt bytesdjur.

För vargar är älgen idag det viktigaste bytesdjuret.

I delar av Mellansverige finns idag både björn och varg och det är rimligt att anta att områden med björn- och vargförekomst kommer att öka. I områden med glesa älgstammar kan det sammanlagda uttaget av de båda arterna komma att bli ungefär i nivå med reproduktionen av älg. Det skulle i så fall inte finnas utrymme för någon älgjakt.

Not. Forskarna har i senare rapporter tydligt klarlagt hur älgtätheten påverkar vargens inverkan på älgstammen och möjligheterna att bedriva älgjakt. Man säger att 6 älgar per tusen hektar i vinterstam inom ett vargrevir är en brytpunkt där något utrymme för ett jaktligt uttag inte är möjligt.

Skogsbrukets krav på jägarna att decimera älgstammen, sammantaget med rovdjurspredation har nu på stora mellansvenska arealer givit en älgtäthet som t.o.m. torde ligga under den av forskarna konstaterade brytpunkten och den av detta problem berörda arealen ökar med tiden, som en konsekvens av en växande vargstam. Hur ska detta nödvändiga avlysande av älgjakt på stora arealer gå till? Vem tar ansvaret för att jägarna inom dessa områden får klart för sig att den traditionsbundna och ekonomiskt betydelsefulla älgjakten inte längre kan fortgå? Dessa berörda områden är heller inga småarealer och det är inget litet antal människor som berörs. Om inte älgjakten inom dessa områden stoppas kommer det troligen att få katastrofala följder för såväl älgstammen som vargstammen.

I Jaktlagen står att markägarna och jägarna har ett gemensamt ansvar för ett bibehållande av livskraftiga viltstammar! Gäller inte svensk lagstiftning?

4.3.2 Rådjur

Varg och lodjur är de – av de aktuella rovdjursarterna – som kan påverka stammen av rådjur. I

områden med både älg- och rådjursstammar äter vargarna mer älgkött än rådjurskött men dödar fler rådjur än älgar.

Det bedöms att i Sydsverige skulle vargarna förmodligen ta större delen av den årliga produktionen av rådjur inom sitt revir.

Rådjursstammarna är överlag så täta i södra Sverige att det skulle behövas uppemot 40 lodjur per 1000 kvadratkilometer innan lodjursstammen skulle få någon större effekt för människans jakt på rådjur.

Not. Det kan konstateras att dessa bedömningar har inneburit en katastrof för rådjursstammen i stora delar av Sverige. I många områden i Mellansverige där det tidigare bedrevs livlig rådjursjakt och där ett försvarligt uttag i stammen årligen kunde göras, där synen av betande rådjur tillhörde vardagsinslagen, är rådjursstammen så gott som utplånad. Målsättningen att skapa en biologisk mångfald genom värnandet av kraftigt växande rovdjursstammar har fått helt motsatt effekt. Just rådjurens degenerering upplevs av många som det mest tydliga exemplet på en politik som av gemene man inte går att försvara eller förstå.

4.3.4 Andra effekter av rovdjur

Rovdjuren har i egenskap av toppredatorer en betydande funktion i ekosystemet. Många andra arter drar nytta av de rester som de stora rovdjuren lämnar efter sig. Bristen på tillgång till kadaver från de stora rovdjuren kan vara en orsak till fjällrävens tillbakagång. Även järven lever till stor del på de byten som främst lodjur och varg dödat.

På många håll i världen kompenseras skadorna av rovdjuren väl av intäkterna från turister som söker sig till områden där rovdjur finns.

Not. Eftersom varg enligt propositionen inte bör finnas i renbetesområdet är fjällräv och järv dåliga exempel på arter för vars existens vargen skulle ha någon betydelse. Vargen är för övrigt bra på att "äta upp" och lämnar för det mesta inte mycket efter sig, vilket ger att vargens roll i detta ekosystem kan ifrågasättas.

Vilka arter har i Mellansverige haft en positivare utvecklingskurva efter vargens återinträde i denna del av landet, än de hade före?

Var finns fakta som visar att turistinkomster som en följd av rovdjursförekomst i Sverige på något sätt står i relation till de kostnader som rovdjuren förorsakar?

Denna skrivning är ett tydligt exempel på ett påstående som inte har någon förankring i svenska förhållanden. Vi har i den svenska naturen ett djur som utländska turister vill se mer än något annat, älgen! Detta är ett dokumenterat faktum.

4.4 Konflikter

4.4.1 Attityder

Den grundläggande inställningen hos de flesta människor är att rovdjuren har en självklar plats i den svenska naturen. Den undersökning som Naturvårdsverket låtit utföra om människors attityder till varg (Naturvårdsverkets rapport 4933) visar att det finns stor förståelse för förekomsten av rovdjur bland såväl storstadsbor som människor i glesbygd.

En attitydundersökning har även utförts av en programgrupp i Hagfors kommun. Undersökningen har presenterats av Länsstyrelsen i Värmlands län. Undersökningen visade på mer negativa attityder mot varg än Naturvårdsverkets undersökning.

Not. Denna beskrivning speglar en sedan länge känd sanning. Dock utan att någon förståelse för detta kan utläsas i propositionen. Acceptansen för varg ökar med avståndet till vargarna. Det är på olika sätt dokumenterat att många människor accepterar rovdjur, så länge de inte finns i deras närhet. Det är högst olyckligt att förståelse för och hänsyn till detta för skeendet viktiga faktum verkar vara obefintlig. Ett scenario med frilevande stora rovdjur i de större städerna skulle kanske ge en mera rättvisande bild

av acceptansen, men tyvärr är ju detta inte möjligt.

Redovisade undersökningsresultat där urvalet deltagare består av en hög procentsats ickedrabbade människor, människor som lever långt ifrån problemen, är en stor orsak till de starka känslouttryck som kommer till uttryck i rovdjurstäta områden. Känslan av att bli ”överkörd”, känslan av att ingen bryr sig fastän människors hela livssituation slås sönder, skapar stämningar vars styrka klart underskattas. Den svenska landsbygden håller på att förgiftas!

5 Mål för antal och utbredning

5.1 Övergripande mål

Regeringens förslag

Det övergripande målet för en sammanhållen rovdjurspolitik är att svenska staten skall ta ansvar för att arterna björn, järv, lo, varg och kungsörn skall finnas i så stora antal att de långsiktigt finns kvar i den svenska faunan och även kan sprida sig till sina naturliga utbredningsområden. I likhet med de 15 nationella miljö kvalitetsmålen är ambitionen att detta övergripande mål skall nås inom en generation.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen och riksdagen har vid flera tillfällen gett uttryck för att Sverige ska bevara den biologiska mångfalden.

Under miljö kvalitetsmålet: Levande skogar, sägs bl.a. att inhemska växt- och djurarter skall kunna fortleva under naturliga betingelser och livskraftiga bestånd.

Remissinstanserna

Flertalet remissinstanser ser positivt på att betrakta rovdjursstammarna i ett skandinaviskt perspektiv. Naturvårdsverket ifrågasätter om det genetiska utbytet med Finland är av den omfattningen som utredningen antyder.

Svenska Naturskyddsföreningen instämmer i att rovdjursstammarna kan betraktas i ett skandinaviskt perspektiv under förutsättning att man kan visa att genetiskt utbyte verkligen äger rum och stammarna därmed kan anses gemensamma.

Not. Stammar av björn, järv, lo och kungsörn har funnits på den skandinaviska halvön i hundratals år i större delen av sitt naturliga utbredningsområde i Skandinavien, utan att i någon period helt varit försvunna.

Vad gäller varg är situationen en helt annan. I större delen av det som man idag talar om som vargens naturliga utbredningsområde i Skandinavien, har den inte funnits på 100 – 150 år. Det finns idag ingen levande människa i dessa områden som har något minne av eller erfarenhet av en frilevande vargstam. De enstaka individer som har funnits kvar in i modern tid, har levt i den norra delen av landet, i fjällvärlden. Det kan ifrågasättas om det i detta perspektiv är riktigt att påstå att mellersta och södra Sverige som tillhörande ett för den östeuropeiska vargen naturligt utbredningsområde. Det rätta förhållandet är troligen att mellersta och södra delen av skandinaviska halvön aldrig har tillhört den östeuropeiska vargens naturliga utbredningsområde. Påståendet att stora rovdjursstammar på den i detta sammanhang begränsade yta som den skandinaviska halvön utgör, skulle främja den biologiska mångfalden är befängt och omöjligt, skapat av intressen som inte vill se annat än stora rovdjursstammar. Hur skulle en minskad djurhållning och ett minskat betesbruk, med igenväxande och förbuskade hagmarker, vilket är precis den utveckling som rovdjuren nu skapar, kunna främja den biologiska mångfalden? Hur skulle ett omöjliggörande av fäbodrift, där utrotningshotade koraser har sin sista räddningsplanka, kunna öka den biologiska mångfalden? Det går att ta fram andra exempel som visar att målsättningen att stärka den biologiska mångfalden är en total tankekollaps.

Den nuvarande vargstammen är en del av den stora östeuropeiska populationen, utan något naturligt utbyte med huvudstammen och kan inte sanningsenligt benämnas som en inhemska art.

Livskraftig stam

Uttrycket livskraftig stam definieras inte i de internationella konventioner och EG-direktiv som Sverige har en skyldighet att följa.

Den forskargrupp som utredningen anlidade anser att det för långsiktigt bevarande av de olika rovdjursarterna oftast krävs stammar om ett par tusen individer. Den nedre gränsen för långsiktigt bevarande anges till 5000 individer för björn och varg, till 3500 individer för lo och kungsörn samt till 300 individer för järv.

För det lägsta kravet som bör ställas upp för ett kortsiktigt bevarande, d.v.s. att arten skall finnas kvar inom de närmaste 100 åren, anser gruppen att det behövs åtminstone 500 individer av varg, lo, järv och kungsörn samt 800 individer av björn.

Enligt utredningen har sårbarhetsanalyser för varg visat att ett bestånd av 100 – 200 vargar i Skandinavien skulle räcka för en fortsatt gynnsam utveckling av stammen. En förutsättning är dock att det förekommer viss invandring från Finland.

I sitt remissvar anför också Sveriges lantbruksuniversitet att de miniminivåer som föreslås av utredningen är högre än vad som är befogat av i varje fall genetiska skäl.

Not. Först kan konstateras att det är Sverige själva som bestämmer hur mycket rovdjur som ska finnas inom landets gränser.

Sedan kan det konstateras att utredningen lika gärna kunde ha gjort en enkät bland allmänheten för att få fram vilka antal som krävs för ett långsiktigt bevarande. Svaren hade säkert visat på ungefär samma oenighet som de svar som de s.k. experterna redovisat.

Anmärkningsvärt är att utredningens antalsförslag för varg, en miniminivå på 200 djur, av Statens lantbruksuniversitet ansågs vara obefogat högt, i varje fall av genetiska skäl. Samma Statens lantbruksuniversitet som idag gör ett stort nummer av vargstammens stora inavelsdefekter och behovet av tillförsel av nya gener. Kan vi tro på forskningens utsagor?

5.2 Antal och utbredning

5.2.1 Miniminivåer och etappmål

Regeringens bedömning

Nationella miniminivåer för stammarna av björn, lo och kungsörn bör slås fast. Miniminivån anger vilken förvaltningsstrategi som bör tillämpas och är inte ett mått på vilket antal individer som är önskvärdt av en art. Målet för förvaltningen är att arten ska öka i antal utöver respektive miniminivå.

För varg och järv bör etappmål slås fast. Med etappmål avses delmål för stammens tillväxt där artens fortsatta existens i Sverige kan anses långsiktigt säkrad.

Skälen för regeringens bedömning

Etappmål är enligt regeringen ett delmål för stammens storlek på väg mot en nivå där artens fortsatta existens i den svenska faunan kan anses långsiktigt säkrad.

Regeringen anser i likhet med Naturvårdsverket och flera länsstyrelser att även regionala miniminivåer bör anges uttryckta som regionala delnivåer av de nationella miniminivåerna.

Not. Här framgår klart att målsättningen är att rovdjursstammarna ska bli större än de föreslagna miniminivåerna och etappmålen. Skrivningen gör det troligt att i regeringens bedömning finns forskningens miniminivå om 500 individer för ett långsiktigt bevarande, med som en fortsättning utöver etappmålet 200 individer. Med tanke på den stora negativa påverkan på människors livssituation och den konflikt som det nuvarande antalet individer förorsakat, skulle ett sådant scenario innebära en fullständig samhällskatastrof.

Det är svårt att se betydelsen av regionala miniminivåer som delnivåer av de nationella målen. Vad gäller vargstammens spridning framgår tydligt att sådana regionala miniminivåer blir en lek med siffror

utan egentlig mening. Vargarna etablerar sig där de vill utan hänsyn till något byråkratiskt önsketänkande. Vissa regioner har en vargtäthet långt utöver alla önskade nivåer medan andra regioner som har som mål att hysa vargar inte har några alls.

5.2.5 Lo

Lodjur bör ges möjlighet att i en ökad omfattning sprida sig söderut över Götaland. Jakt på lodjur bör därför inte tillåtas i sådan omfattning och på sådana platser att dess spridning söderut förhindras. De jaktliga intressena kommer därigenom att få tåla en större påverkan på viltbestånden.

Not. Denna skrivning och tillämpningen av den kom att bli ödesdiger för den mellansvenska rådjursstammen. Av någon anledning missades det faktum att denna buffertzonen för lodjur var och är samma del av Sverige som också hyser huvuddelen av den svenska vargstammen. Detta förhållande har praktiskt taget raderat ut rådjuret från stora områden i Mellansverige. Detta sätt att se på rovdjurseffekter, varje art för sig är ett grundläggande misstag i diskussionerna kring rovdjuren. Det är ju de totala predationseffekterna som måste sätta gränserna för hur mycket rovdjur en region kan tåla.

6. Åtgärder mot jaktbrott

6.1 Behovet av åtgärder

Utredningen har presenterat ett material som visar att jaktbrott som innefattar dödande av björn, järv, lo, varg och kungsörn förekommer i stor omfattning.

Not. I olika sammanhang talas om att illegal jakt på rovdjur förekommer i stor omfattning. Med utgångspunkt ifrån sådana påståenden är det förvånansvärt få fall av illegal jakt som kan påvisas. Man kan lätt få intrycket att detta påstående baseras på till regeringen levererade matematiska antaganden. Kan det vara så att rovdjur försvinner av andra orsaker? Det finns dokumenterat från andra delar av världen att vargar dödar vargar. Händer inte det i Sverige? Jo, naturligtvis måste det vara så. Varför är forskarna så tysta om detta? Kunskapen om att den illegala jakten och hur många djur som dödas årligen är från forskningens sida enorm, medan kunskapen om hur många vargar som dödas av andra vargar verkar vara noll! Är vargforskarnas kunskaper om de illegala jägarna större än kunskapen om vargarna? Det finns skäl att syna vargforskarnas objektivitet i många frågor!

6.4.2 Höjda straff för jaktbrott

Regeringens förslag

Minimistrafvet för jaktbrott som är att anse som grovt höjs till sex månaders fängelse, Maximistrafvet höjs till fyra års fängelse. Maximistrafvet för jaktbrott som inte är grovt höjs till ett års fängelse. Vid bedömningen av om ett jaktbrott är grovt skall särskilt beaktas om brottet avser ett särskilt skyddsvärt vilt.

Skälen för regeringens förslag

Jaktbrottsligheten är så omfattande att den är ett allvarligt problem vid förvaltningen av stammarna av björn, järv, lo, varg och kungsörn.

En straffskärpning kan ha en avskräckande effekt.

Not. Man slås utav de relativt höga straffsatserna i förhållande till straffsatserna för annan brottslig verksamhet i samhället. Det finns en viss grund i det i folkmun vanliga uttrycket att ”skjut inte en varg, slå ihjäl en människa istället”. De uppmärksammade fall där dessa straffsatsers tillämpning har haft en enorm negativ påverkan på människors tillit till rättsapparaten.

Om regeringen hade en tro på höjda straffsatsers avskräckande verkan, borde detta ha avspeglats i höjda straffsatsers även för annan brottslighet. Här syns bevarandebestämmelsernas påverkan tydligt. Det som är förvånande är att den största jägarorganisationen var en av förespråkarna för denna lagändring.

6.4.4 Andra ändringar av bestämmelser om jaktbrott

Regeringens förslag

För vissa typer av jaktbrott skall det räcka med att gärningsmannen handlar oaktsamt. Det skall alltså inte, såsom för närvarande, krävas att han eller hon har handlat av grov oaktsamhet eller med uppsåt.

Not. Denna förändring initierades av Naturvårdsverket och Svenska Jägareförbundet i var sin nästan likalydande skrivelse

7.2 Utredningens förslag till ändringar i bestämmelserna om förutsättningar för skydds jakt

Utredningens förslag

När det gäller lo skall också behovet av att skydda stammarna av vilda hjortdjur beaktas.

Regeringens bedömning

Det finns för närvarande icke anledning att genomföra de förändringar i de allmänna förutsättningarna för skydds jakt som utredningen föreslår.

Not. Utredaren visar här en tydlig förståelse för behovet av skydd för exempelvis rådjuren vid foderplatser vintertid. Lodjur vid en sådan plats får ju en förödande effekt. Rovdjursorganisationerna yrkade avslag på förslaget och regeringen lyssnade uppenbart.

8.4 Ersättning för personskador

Regeringens bedömning

Frågan om ersättning av statsmedel vid personskador orsakade av främst björn bör övervägas närmare.

Skälen för regeringens bedömning

Svensk lagstiftning innehåller inte särskild bestämmelse om ersättning för personskador till följd av angrepp från rovdjur eller andra vilda djur.

Not. Det är anmärkningsvärt att okunnigheten om vad rovdjuren kan förorsaka var så liten bland beslutsfattarna. I detta hade de rådgivande instanserna ett stort ansvar.

Rätten till ersättning av statsmedel vid dödsfall eller personskada orsakad av björn togs bort 1981 genom en ändring i Jaktstadgan på förslag av Jakt- och Viltvårdsberedningen.

Idag utbetalas åter statlig ersättning vid dödsfall eller skada förorsakad av björn men detta gäller idag inte varg. Vargen anses i nuläget inte utgöra någon fara för människor, men detta ska ses över när/om det blir aktuellt.

Eventuell ersättning ska tas upp till diskussion först när en skada har skett. Att denna tro på vargens ofarlighet för människor är byggd medvetet undanhållande av fakta är nu ett faktum. Därför borde beslut om ersättning vid skada eller dödsfall orsakad av varg tas omgående.

12 Administration

12.1 Samverkan med grannländerna

Regeringens bedömning

Regeringen avser att ge Naturvårdsverket i uppdrag att ta initiativ till ett utökat samarbete beträffande rovdjursfrågor med främst norska Direktoratet för naturförvaltning, men även med finska myndigheter. Samarbetet bör, som för närvarande, i första hand gälla varg men utökas till att omfatta även järv och björn

Remissinstanserna

Svenska Jägareförbundet tillstyrker förslaget men ser med stor oro på den restriktiva inställning till expansion av rovdjurens utbredning som tycks finnas i Norge.

Not. Denna synpunkt på ett annat lands rovdjursförvaltning var de ensamma om!